BIBL. BIBLIOGR. TARNYBOS
BOVANA

Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

Dir. Proprietario Responsavel: Acacio Antunes Marques — Redação e Administração: Av. Tiradentes, 1030 — Tel. 34-8320 — Preço Cr.$ 2,00

ĮSTEIGTOS 1947 M. São Paulo, 1956 m. Liepos mėn. 14 (Julho) d. Nr. 406

Lietuvoje mokyklos valdomos iš Maskvos

LNA. — Lietuvoje veikiančios augštosios (ir dauge lis specialinių) mokyklos yra valdomos iš Maskvos. Vilniu je esanti Švietimo ministerija (ministeris S. Pupeikis) tvarko tik bendrojo lavinimo mo kyklas. A. Sniečkus Maskvoje kritikavo tik tai, kad dvy lika Lietuvoje veikiančių aug štųjų mokyklų yra net penkių įvairių Maskvos mininterijų žinioje. Jis siūlė, kad tos mo kyklos būtų perkeltos vienos Augštojo mokslo ministerijos žinion. Ši ministerija jau ku ris laikas yra nutarta decent ralizuoti, tai yra paversti Są jungine-respublikine ministe rija, tačiau ligi šiol Vilniuje dar tokio paties vardo minis terijos (maskvinės ministerijos padalinio) vis dar nėra. Tad net ir mokslo planai iki smulkmenų Lietuvos augštosioms mokykloms nustatomi Maskvoj. Sniečkus priekaišta vo, kad tie planų nustatytojai labai susiaurinę agronomų, zootechnikų ir veterinorių rengimą Lietuvoje, kurių čia kaip tik esą permaža. Esąs nutrauktas pramonės bei eko nomikos specialistų rengimas Pernai rudenį esąs nutrauk tas studentų priėmimas į Vil niaus universiteto geologijos katedrą, nor katedra turinti visas priemones ir profesorius. Ta pati Aukštojo moks lo ministerija buvusi įpareigota pastatyti rūmus Žemės ūkio akademijai šalia Kauno, bet ilgai delsusi ir pagaliau visai atsisakiusi statyti. Žemės ūkio akademija dabar naudoja buvusias Žemės ūkio ministerijos patalpas Kęstučio (dabar Gorkio) gatvėje, 15 nr. Kaune.

Šis maskvinės Augštojo mokslo ministerijos elgesys atrodo priešingas «nacionalinių kadrų stiprinimui».

Tribuna da Imprensa, Rio de Janeiro dienraštis, 1956. VII. 2 dieną Tarptautinės Politikos skyriuje rašo:

Ast, Olins, Meieris ir kiti

Įvykiai Poznanes mieste (Lenkijoj) ir lygiagrečiai prie škomunistinis sukilimas Pabal tijo valstybėse dar kartą at kreipia pasaulio viešosios nu omonės dėmėsį į šias tris res publikas — kankines, kurios štai jau kelioliką metų velka svetimos okupacijos jungą.

Lietuva, Latvija ir Esti ja yra, o mažu mažiausia tu ri būti laisvam pasauliui tragiškų pavyzdžių, ligi ko prie ina kraštai, priprate gyventi laisvai ir demokratiškai, kai juos prispaudžia rusiškas ba tas.

Kai šiuo metų šimtai tūk stančių pabėgelių iš Pabaltijo blaškosi šio pasaulio viešKeliais, pasaulio, kuris dažnai jų nesupranta, milijonai kitų pabaltiečių gyvena savo per sekiojamose tėvynėse už ge ležinės uždangos, pasmerkti tylėti ir tragiškai kentėti.

Pavergtų Tautų Asamblėja, dramatišką Jungtinių Ta utų kopiją, patyrusi apie sukilimą Poznanėj ir Pabaltijo kraštuose, kreipėsi į Jungtines Tautas prašydama įsidė mėti jas, kad tai kas vyksta ten yra genocidas.

Šio priminimo, atrodo, net nebūtų reikėje daryti, jei pasaulis tai nebūtų taip nuos tabiai lengvai užmiršęs.

Kovodamos dėl laisvės išlaikymo ir kitų tautų išvadavimo laisvosios tautos turi kasdien turėti prieš akis Pabaltijo valstybių pavizdį, ku rias parbloškė, pažemino ir išnaudojo brutalus ir ciniškas okupantas.

Brazilija yra šiandiena viena iš nedaugelio valstybių, kuri gerbdama savo libe rališkas ir demokratiškas tradicijas, nepripažįsta Rusijai teisės aneksuoti Pabaltijo valstybes.

Lietuvos ministeris Frikas Meieris, Latvijos ministeris Olins ir Estijos konsulas, įžymus rašytojas, Karl Ast-Rumor, atstovauja mums tautas, kuriuos tiek kraujo ir ašarų praliejo, kai tuo tarpu pasaulinės politikos scenoje kalbama apie «koegzistencija», «trečią jiegą» ir «Ženevos šypsnius».

Pasitarimas spaudos reikalais

Šį sekmadienį, 3 val. po piet Mokos lietuvių mokyklos salėje, Rua Lituania, 67 įvyksta spaudos ir kultūros reikalais pasitarimas į kurį yra kviečiami, skaitytojai ir remėjai.

"Žinios"

São Paulo miestas

Yra žmonių, kurie sako: Tai mažos tautos. Yra tokių, kurie kalba, kad laisvės išlaikymas reikalauja didelių aukų...

Šiuo atveju tai yra tikrai simboliška: mažoms tautoms yra skirtos didelės kančios, kad didžiosios tautos iš silaikytų ir varytų savo biznį. Tribuna da Imprensa, Nr. 1977 Rio 5 psl.

Gėdulo dienos minėjimas Rio de Janeiro

spaudoje labai plačiai uuskambėjo: «A NOITE», dienrastis, Nr. 15348, VI. 25 d. įdėjo minėjimo fotografiją su antrašte per dvi skiltis: «Pabaltijo Valstybės minį Gėdulo Dieną — ministeris Parsifal Barroso įvykdė savo pažadą, duola Šventam Tėvui».

Laikraštis «A CRUZ» pirmo puslapio pirmoj vietoj didžiule (per tris skiltis) antrašte išspauzdino: Pabaltijo Kraštu Gėdulo Diena — Ministeris Parsifal Barroso, Brazilijos vardu, pareiškė užuojautą».

Praneśimas

Lietuvių — Brazilų Kultūrinio Bendradarbiavimo Klubas, praneša kad š. m. liepos mėnesio 22 dieną, p. p. Vila Anastazijoj, Rua Camacan 625 Dr. J. Basanavičiaus mokyklos rūmuose, šaukiamas visuotinas susirinkimas.

Dienotvarkė numatyta sekančia: 1. Klubo veikimo praplėtimas, 2. Naujos Valdybos rinkimas, 3. Klausimai ir sumanimai. Visų narių dalyvavimas būtinas.

L. B. R. B. K. Valdyba

Dėmėsio! Dėmėsio!

Šį sekmadienį "Tėvynės Garsai" lietuviškos muzikos pusvalandis per Radio, tęsis visą valandą: nuo 8 iki 9 val.

Planai atliekami tik kalbomis

LNA. — Žieminis mėšlavežtis Lietuvoje ir šįmet nebus nusisekęs, nors tai viena iš svar biausių Maskvos įsakytų priemo nių Lietuvos laukų derlingumui pakelti. Kovo 15 durpių išvežimo planas visoje Lietuvoje buvo įvykdytas tik apie 48%, o gyvu linio mėšlo — vos apie 15%. Tai pagal oficialius Žemės ūkio ministerijos skelbiamus duomenis

Bet apie oficialius duomenis kovo 13 d. «Tiesa» rašė:

«... jie, deja, nieko bendra neturi su tikrove. štai kaip buvo sudaryta paskutinioji ataskaita «Naujųjų Daugėliškių» kolūkyje Sąskaitininkas pasakė pirmininkui, kad skambino iš MTS ir pareikalavo pranešti, kaip vežamos į laukus durpės.

— Kiek iš tikrųjų išvežėme durpių? — paklausė pirmininkas.

— Nė vienos tonos

— O kiek esate paruošę?

— 2.500 tonų.

— Tai ir prenešk MTS, kad išvežėme į laukus tiek durpių. ...

... Ne mažiau džiaugėsi MTS darbuotojai ir iš Černiakovskio vardo kolūkio gautomis žiniomis. Iš ten buvo pranešta:

— Užplanuota išvešti 720 tonų mėšlo. Į laukus išvežta 1.200 tonų... Organines trąšas vežame ir toliau, nemažindami tempų...

O kokia yra iš tikrųjų padėtis Cerniakovskio kolūkyje? Nė viena brigada dar nepradėjo vežti mėšlo. Tvartuose ir prieš tvartą guli trejų metų mėšlas.

Korespondentai ir iš kitų vietų mini, kad «tvartuose stovi 3-4 metų mėšlas». Dėl to ir partijos suvažiavimas turėjo pripažinti, kad Lietuvos laukai nualinti ir derlingumas nusmukęs.

Del grįžimo i susovietintą tevynę

Rašo Inž. Zenonas Bačelis

Jie yra panaudojami kaip kviesliai per siuntinėjamą laikraštį. Kam teko matyti sovietų laikraštį «Už sugrįžimą į tėvynę», tas yra tokius gražius atsišaukimus, bei kvietimų prisiskaitęs. Kartais tokie asmenys parašo laiškus ir tiesioginiai, kviesdami grįžti. Bet dauguma grįžiusių jų arba tyli, arba praneša žinias apie gymines ir pažįstamus.

Tos žinios esti irgi labai trumpos — miré, serga, gyvas, sveikas, gyvena ten ir ten. Bet pasitaiko asmenų, kurie norėdami įspėti savuosius ar prietelius, parašo perneština prasme ir tei sybe.

Štai vienas grįžęs į Lietuvą rašo savo prieteliams į Braziliją: «pasiekiau tėvynę, buvau gražiai sutiktas ir priimtas, gavau darbo ir gerai gyvenu. Vieno ko truksta, tai geresnių baldų. Tad, jeigu norėtumet grįžti, tai nevežkite su savim nieko, čia galima gauti viską. Bet geresnių baldų galite atsivežti. Baldus geriausia pirkti São Pauly pas Rodovalį». Gave tokį laišką, žmonės atvyko į São Paulį ir užė jo pas Rodovalį, kuris pardavinėja karstus.

Kitas pilietis grįžęs iš Kanados, rašo savo pažįstamam panašų laišką ir pataria tikslesniam pasiinformavimui nuvykti į Dawning Street 184. Nuvykęs nurodytu adresu jis rada kapų sargo namuko numerį.

Abu šitie adresatai gave laiškus beabejo nuo grįžimo su silaikė. Tik vargu ar jie galės širdingai atsidekoti aniems informatoriams, kurie grįžę į išsvajotą tėvynę bei gerą gyvenimą, pakliuvo į kapų tylą ir palikti jos negali.

Bolševikų prisipažinimai

Laisva valia padaryti prisipažinimai yra patikimiausi taktų bei įvykių įrodymai. Dėl sovietų santvarkos chaoso bei dėl vykdomos ten tiranijos dabar yra sovietų vadai patys tiesioginiai ir netesioginiai prisipažinę. Reikšmingiausias prisipažinimas yra vyriausioje jų vado Chruščiovo pranešima padarytame XX komunistų kongrese kaltinant mirusį Staliną. Stanilas dar prie gyvo Lenino ėjo vyriausiojo komunistų partijos sekretoriaus pareigas, kuriose jis buvo paliktas ir po Lenino mirties ir tose pareigose išliko ligi savo mirties, viso virš 30 metų. Sovietinėje santvarkoje vyriausias sekretorius pačioje pradžioje turėjo didelės galios. Pradėjęs komunistų diktaturą vykdyti kaip vienas senųjų revoliucionierių, Stalinas savo draugų bei kitų žymių komunistų palaipsniui buvo iškeltas į tokias aukštybes, kad viso pasaulio komunistinis judėjimas laikė jį savo vadu.

Jis buvo vadinamas didžiuoju Stalinu, žmonijos tėvų tautų mokytoju, vargdienių saulė, darbo žmonių globėju, proletariato gynėju, išmintingiausiuoju sovietinės santvarkos vadovu ir genialiuoju karo vadu. Visas komunistinis pasaulis kiekvieną jo išreikštą bei parašytą žodį laike išminties triškimu.

Jam mirus, buvo pakvietę žymiausieji balzamuotojai jo kūną išbalzamuoti. Laidotuvėse dalyvavo viso komunistinio pasaulio atstovai. Jo kunas buvo padėtas mauzulieju je greta Lenino kuno. Tris metus dabartinių bolševikų vadų įvestu papročiu žmonės lankydavo mauzoliejų ir gar bindavo Lenino ir jo kuną kaip relikviją.

Ir štai Chruščiovas XX komunistų kongrese paskelbė Staliną didžiausių kraugeriu, sadistišku despotu, žudiku, tautos gerbuvio griovėju, karo neišmanėliu ir pamišeliu. Visi sovietų vadai vakar keliaklupščioję prieš Staliną, šiandien, į vyriausiuosius vadus Chruščiovo kaltinimams be protesto pritaria ir drauge su juo varo Stalino nuvainikavimo akciją.

(B. D.)

Cromeação de Parachoques **Barra Funda**

DE

Pedro Kalinauskas

ORÇAMENTOS SEM COMPROMISSO

"CARRO PRÓPRIO DE ENTREGA"

RUA BARRA FUNDA, 775 TEL 52-6353 SÃO PAULO

VIENINTĖLĖ LIETUVIŠKA KELNIU DIRBTUVĖ «ZAPAS»

São Paulyje.

Pardavimas tik urmu. Puikus pasiuvimas. Didelis pasirinkimas vyriškų kelnių.

Jonas Zaperackas

Telefonas 37-9278

Rua Tres Rios, 281 — São Paulo

Navigacijos linijos

Bolševikai skelbia, kad 1956 4. 14. pradėta laivų navigacija linija Komsomolskas-Gdanskas, o kiek vėliau ir linija Klaipeda-Gdanskas. Iš Vokietijos Rytinės zonos gautas pirmasis krovininis motorlaivis, kuris plaukios linija Pabaltijys-Lenkijos 1. respublika. Numatomi gauti dar 4 tokie motorlaiviai. Prasidėjo navigacija ir Kuršių mariose. Šie met jau ir turistai su Palangos kurortininkais galėsią lankyti Kuršių Neringą, taip pat Juodkrantę, Preilą, Nidą. E

Svetainė «Recreio Fazendinha»

su restoranu ir hoteliu - atdara dieną ir naktį

Daug patogių kambarių, vieta automobiliams, sodas. Puikiai pagaminti valgiai, didelis pasirinkimas užkandžių ir visokių, vietinių ir užsieninių gėrimų. Patogus kampelis praleisti šventes ir savaitgalius.

Savininkas A. SUNGAILA

Av. Dr. Pedro Vicente. 53 - Tremembé - S. Paulo

Autobusas «77» priveža iki durų

Cukrus União dvigubai filtruotas yra žymiai saldesnis

— Kai gero drabužio reik,
Pas savo tautieti eik! —

SIUVĖJAS

Juozas Karpavičius

Av. São João, 293 S. Paulo

Pradetas leisti Eltos informacijos ir angliškai

Ligi šiol buvo pasigendama informacijos angliškai apie Lietuvos laisvės bylą ir padėtį pavergtojoje Tėvynėje. Dabar JAV-se išleistos Eltos Informacijos angliškai. Pirmasis numeris pasirodė š. m. gegužės 20 d.

Jame duotas vedamasis, kuriuo laisvasis pasaulis supažindintas su Pabaltijo valstybėmis, o ypač Lietuvai, padarytą jai bolševikų skriauda, deportacijomis ir okupacija, taip pat nušviestos pavergtosios Lietuvos gyventojų nuotaikos krašte. Pavaizduota Lietuva ir satelitiniai kraštai, atskleisti sovietinės propagandas melai, tebevedama prieš Ameriką neapykantos bei kursty mų propaganda, taip pat duota visa eilė būdingų fragmentų iš didžiųjų problemų. Plačiau nušviesta padėtis pavergtoje Tėvynėje. Naudojamasi paskiausiomis iš Lietuvos gautosiomis žiniomis, Vilniaus radijo pranešimais ir komunistine spauda, nušviečiančia padėtį okupuotame krašte. Anglų kalba leidžiamų Eltos Informacijų adresas toks: Elta Information Service of the Supreme Committee for Liberation of Lithuania, 233 Broadway, New York, N. Y. U. S. A., Room 3015, telef. BE 3-1398.

Tuo būdu dabar Eltos Informacijos leidžiamos lietuviškai (3 kartus per mėnesį), vokiškai, angliškai ir itališkai. Vlikui sutvarkius Eltos Informacijų leidimą anglų kalba, tuo mūsų visuomenė tik pasidžiaugs. E

Kiti apie Lietuvą

Platų atgarsį yra sukėlusi lietuviams labai palanki kalba, pasakyta per Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą Romoje didelio lietuvių bičiulio kard. Pizzardo. Didžiai reikšminga buvo ir pasižymėjusio italų senatoriaus Ciasca kalba, nušviečianti lietuvių tautos nuopelnus Europai amžių būvyje. Abi kalbos buvo įdėtos itališkoj Eltoj-Press. Senat. Ciascos kalba istoriškai yra labai tiksli, nes jis pats yra istorijos profesorius Romos un-te ir priskiria Lietuvai daug nuopelnų, kuriuos pirmiau savinosi sau kiti. Ši kalba tarp lenkų sukėlė tam tikro nepasitenkinimo, ypač posakis, jog Europos svarbiausią apsaugą viduriniais amžiais sudarė Lietuva, bet ne Lenkija, kuri, paakodama savo prestižą, išteikdino Jadvygą už Jogailos ne dėl kokių sentimentų, bet dėl to, kad Lietuva buvo galinga ir pavyzdinga valstybė — ir jei ne Lietuva, kažin ar šiandien beegzistuotų ir Lenkija. Lenkai bėgo aiškintis pas italų senatorių, bet jų aiškinimai nieko nepadėjo, nes tas istoriškai įrodė, jog taip yra buvę. Tokio žymaus istoriko palankumas lietuviams turi didelę reikšmė.

Visas šis informavimo darbas dirbamas pastoviai be pertraukos, jis stengiamasi ateityje kiek galint daugiau vis tobulinti, atkreipiant reikalingą dėmesį, kiek tat dabartinėmis sąlygomis yra įmanoma, į kiekvieną konstruktyvią kritiką. E

Lietuviskos Muzikos Pusvalandis

«Tėvynės Garsai»

Radio Stotis 9 de Julho 540 klc., arba 25 mt. banga, sekmadieniais 8,30 val.

Priimame komercinius skelbimus, skelbiame linkėjimus ir pasveikinimus šeiminynių švenčių proga su plokštelėmis. Siųsdami užsakymus pridėkite Cr.$ 300,00.

Adresas: Caixa Postal 403 São Paulo, arba telefonu 37-2265 darbo dienom, išskirus šeštadieniais nuo 9-10 v.

Aleksandras Boguslauskas
Pusvalandžio Vedėjas

Juodos ir melynos akys

Iš tūkstančių patyrimų mums žinoma, kad stiprumas juodų ir mėlynų akių nepriklauso nuo jų spalvų, bet nuo žmogaus optiškų nervų. Mums yra žinoma, kad nuvargęs žmogus jaučiasi daug prasčiau ir mato daug mažiau. Mes patariame mūsų draugams automobilių vairuotojams, vengti nuovargio, ypatingai ilgose kelionėse reikalinga daug pasilsėti. Poilsis yra labai naudingas dėl kiekvieno žmogaus sveikatos.

Skirtumai tarpe juodų ir mėlynų akių, sulig «Better Vision Institute» kur yra daug tyrinėjimo padaryta, tik tame, kad juodos akys ne taip skubiai susiduria su saulės spinduliais ir sniego balta šviesa, užtat juodų akių žmonės mažiau turi galvos skaudėjimų vasaros laikotarpyje.

Vaikai iš pat kūdikystės dienų jeigu viską daro pirma su kairia ranka, rašo ir dirba, žaidžia, tai tik dėl to, kad iš pat kūdikystės dienų jųjų kairia akis mato daugiau, o dešinė mažiau. Tokių vaikų, kurie taip pradeda regėti prieš 9 metus amžiaus, galima jų akis pataisyti, suvienodinti, sulyginti. Mat, žmogaus akys iki 9 metų amžiaus po biskį auga, stiprėja, o po 9 metų amžiaus, lėtai pradeda jų regėjimas mažintis. Kuomet regėjimas pradeda mažintis, tada įpročiai užima pirmenybę, su kuriais irgi reikalinga kovoti. Akių spalvos nieko bendro neturi su regėjimu ir stiprumu. Maistas, vitaminai gali stiprinti akis ir sykiu visą žmogaus organizmą.

Spalvos priklauso nuo įvairių chemikalų iš kurių žmogaus kūnas susideda. Pas vienus yra daugiau sieros-fosforo, geležies, kalkių, o pas kitus yra mažiau. Užtat lygybės nėra nei veidų odose, nei visoje odoje. Taip yra ir su akių spalvomis. V-s

Gamina ne sau

Šiaulių dviračių gamykla turi pagal planą 5 k. padidinti gamybą. Jos gaminami dviračių balneliai bus siunčiami į visus Sov. Sąjungos dviračių fabrikus jų pagaminti turės iki 4 mil. per metus. Šio fabriko gaminiai jau dabar «masiškai realizuojami» Kinijoj Mongolijoj, Uruguajuje, Pakistane, Indijoje ir kt.

Jau pradėta «verslinės kooperacijos tarybos kultūros namų statyba», o kartu su ja ir Tauro kalno Vilniuje sutvarkymo darbai. Šiuo metu okup. Lietuvoje skelbiama esant 200.000 radijo imtuvų ir radijo taškų. E

Viename iš Rajonų

Kokia būklė okupuotos Lietuvos provincijoje, palyginti, pav su 1954 metais? Ar ji yra pagerėjusi ar ne?

Dažnai kyla toks klausimas.

Prekių atžvilgiu būklė provincijos ir rajonų miestuose praėjusiais metais, palyginti su 1954 m. ne tik nepagerėjo, bet dar pablogėje. Prekybos tinkle buvo jaučiamas žymus prekių trūkumas. Rajonų miestų parduotuvėse dažnai nebuvo cukraus, pigiųjų konditerijos gaminių, kondensuoto pieno, pupelių kavos ir kitų prekių. Pramoninėse krautuvėse trūko vilnonių audinių ir sovietinių kapron (nylon) išdirbinių. Sumažėjo, palyginti su 1954 metais, avalynės asortimentas. Vaistinėse dažnai stinga tokių vaistų, kaip streptomicinas, teozitas, calcium-gliuconicum.

Bet į turgus, kaip ir pirmiau, žmonės atveždavo pačių įvairiausių maisto produktų, gyvulių, grūdų. Palyginti su 1954 ir net 55 metais maisto produktų turguose, kaip sviesto, kiaušinių, grūdų, kainos pakilo.

Ne tik Kaune ar Vilniuje, bet ir rajonų miestuose nemaža žmonių, pasinaudodami valstybine paskola, yra pasistatę ir statosi nuosavus mažus namukus. Tačiau jų statyba vyksta su dideliais sunkumais. Trūksta įvairių statybinių medžiagų, medienos, plytų, cemento. Jų normaliu keliu labai sunku gauti, tenka pirkti iš spekuliantų, kurie tuo nemažai pelnosi. Todėl mažo medinio 3-4 kambarių namuko pastatymas kaštuoja labai brangiai, ligi 25-30 tūkstančių rublių.

Kitas įdomus dalykas yra tai: rajoniniuose miestuose, kur nėra pramonės įmonių, jaučiamas nedarbas. Tai ypatingai jaučia moterys. Kaikur vietinė administracija, bijodama gyventojų nepasitenkinimo, steigia siuvyklas ir kitas įmones. Darbo trūkumas, kaip žinome, jaučiamas ir Kaune. Tai nenuostabu, nes privataus darbo juk nėra, viskas yra suvalstybinta.

1954 metų vasara ir ruduo buvo labai lietingi, todėl tų metų pabaigoje derlius buvo blogas. 1955 metais pavasaris buvo lietingas ir šaltas, todėl praėjusiais metais vietomis žuvo žiemkenčių pasėliai ir buvo labai pasivėlinta su sėja. Dėl pašarų stokos ir blogų patalpų buvo galvijų kritimo atvejų.

Kaip žinoma, praėjusiais metais okupuotoje Lietuvoje buvo imta smarkiai propaguoti kukurūzos auginimą. Bet Lietuvos ūkininkai į šią jiems mažai žinomą kultūrą pažiūrėjo su nepasitikėjimu. Kukurūza vietomis visai neužderėjo. Tai sukėlė nemažą ūkininkų nepasitikėjimą, nes kukurūzai sėti buvo paskirti geriausios žemės plotai ir jos sąskaiton buvo sumažinti vasarojaus pasėliai.

Tvarkos sukolchozintame žemės ūky nebuvo. 1954 metais ryšium su lietinga ir šalta vasara kaikur bulvių ir cukrinių runkelių laukai taip ir liko nenuimti.

Blogas derlius turi ir kitą priežastį. Sudarydami didelius dirvų masyvus kolchozuose, bolševikai užarė visus nusausinimo griovius. Liko tik magistraliniai kanalai ar tie, kurie buvo naujai iškasti. Tačiau be smulkaus surenkamojo tinklo vanduo nenuteka.

Visa tai stiprino antikolchozines žmonių nuotaikas. Šitos nuotaikos ypač buvo jausti atsilikusiuose kolchozuose, kuriais laikomi tokie, kur už vieną darbo dieną išmokama mažiau vieno kilogramo grūdų ir apie vieną rublį pinigais. Gi vidutiniškai kolchozininkas uždirba per metus apie 200-300 darbo dienų. Geru, pažangiu kolchozu laikomas toks, kur už vieną darbą dienį išmokama 3, -4 kilogramai grūdų ir apie 3 rublius.

Daug dėmesio bolševikai jau kreipia į įvairių ūkininkų trobesių kolchozuose statymą, kaip, pvz., tvartų, klojimų, įvairių grūdu ir pašarų sandėlių, paukštidžių, silono įrengimų. Bet ir toje statyboje neviskas gerai vyksta dėl nemažo statytojų, rangovų, bei kolchozų administracijos nesąžiningumo.

Santarvė

MALHAS DULIN

Tiesiog iš Fabriko — vartotojams, be tarpininkų
Moteriškų megstinių didžiausias ir aukščiausios rūšies pasirinkimas
Taip pat išpildom sulig užsakymo bet kokį modelį ir didį

Kainos prieinamiausios

ir Jūsų patogumui keturios krautuvės:

Rua D. José de Barros, 75 — Tel. 34-3067
Rua 24 de Maio, 207 - 5.° s. 52 - Tel. 34-9004
Rua Augusta, 2558 — Tel. 8-9829
Rua Teodoro Sampaio, 1657
São Paulo

Lenkų skaičius Lietuvoje

"Santarvės" Nr. 6 buvo paskelbta remiantis komunistinės Lenkijos oficialiais šaltiniais, kad 1945-47 metų laikotarpiu iš okupuotos Lietuvos į Lenkiją repatriavo iš viso 178.013 asmenų. Lenkų emigracinių sluogsnių nurodymu 1939 m. VII. 31 d. Vilniaus krašto dalyje, kuri grįžo Lietuvai, gyventojų buvo 370.000 o pagal egzilinės lenkų vyriaysybės Informacijos Ministerijos 1941 metais nurodytus duomenis, pasirėmus 1931 metų gyventojų sąrašu, Lietuvai grįžusioje Vilniaus krašto dalyje buvo 337.000 gyventojų. Tuo būdu tektu laikyti, kad repatriavus 178.000 Lietuvoje 1947 metais liko lenkų apie 159.000-192.000.

Suprantama, nevisi Vilniaus krašto gyventojai buvo lenkai, antrą vertus, lenkų repatriacija iš Lietuvos į Lenkiją vyko ir po 1947 metų ir net ir toliau vyksta dar šiandien, taip pat nemažas skaičius lenkų buvo iš Lietuvos deportuota Rusijos gilumon 1940-41 metais ir vėliau po 1944 metų. Neturint tikslių duomenų, sunku nustatyti tikslų Lietuvoje likusių lenkų skaičių, bet kad ir labai apytikriai, galima laikyti, kad jų gali būti apie 100.000-150.000. S-ė

Maldos namai okup. Lietuvoj

Bolševikinis Vilniaus radijas užsienio lietuviams skirtoje transliacijoje 1956. 3. 29 d. pasakė, kad šiuo metu Lietuvoje yra 812 maldos namų. Vilkaviškio, kauno ir Kaišiadorių vyskupijos tebėra be vyskupų, bet esą dabartiniai Lietuvos vyskupai numato kreiptis į Vatikaną siūlydami tris kandidatūs išventinti į minėtų vyskupijų vyskupus Taip pat esą numatoma prašyti Vatikaną leisti vyskupą K. Paltaroką įšventinti Arkivyskupu. 1955 m. visoje Lietuvoje esą buvo pakrikštyta 43.491 naujagimių ir bažnyčiose sudaryta 32.628 santuoktuvių, palaidota su religinėmis apeigomis 17.381. Taip pat esą 1955 m. buvo atlikta 56.648 birmavonių. Nurodytas naujagimių krikšto skaičius gali būti tam tikru mastų rodyklė dabartiniam Lietuvos gyventojų prieauglių nustatyti. S-ė

— Lietuvoje dabar esą 22 000 mokytojų.

— Žemės ūkio akademiją šiemet baigią 300 agronomų.

Narsi širdis įveikia nesėkmę. Cervantes

ESCRITORIO VILA ZELINA

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Tranferencias de firmas
Contratos de Junta Comercial
Distratos na Junta Comercial
Registro de firmas na Junta Comercial
Escritas com contabilidade em geral
Escritas fiscais em geral
Contratos de locações
Cartas de fianças
Seguros de fogo
Seguros de acidentes
Questões trabalhistas
Requerimentos em geral
Alvarás e balanços em geral
Defezas e recursos

✪ RAPIDÊS
✪ HONESTIDADE
✪ PREÇOS MÓDICOS

Horario:
das 8 as 19 hs.

IRMÃOS BAUZYS
(REGISTRADO NO C. R. C. Nº 551)
PRAÇA SÃO JOSE, 8 - SALAS 1 e 2
VILA ZELINA - SÃO PAULO

O Brasil...

precisa cada vez mais da produção agro-pecuária!

O Governo Federal conhece essa necessidade • porisso determinou o prosseguimento das obras da Rêde de Viação Paraná-Santa Catarina. Já iniciou a construção da grande ponte rodo-ferroviária sôbre o rio Ivahy e o acabamento do leito da estrada em demanda de Umuarama.

Não póde existir produção sem transporte. É porisso que estas medidas justificam e consolidam o êxito crescente das cidades-modêlo...

CIANORTE e UMUARAMA

realizações da Cia. Melhoramentos Norte do Paraná a maior emprêsa colonizadora da América do Sul.

Matas virgens de madeiras de lei entremeadas de extensos palmitaes. Altitudes superiores a quinhentos metros. Ótimas aguadas. Áreas apropriadas para fazendas mixtas. Todos os lotes são servidos por estradas de rodagem com conservação permanente.

UMUARAMA

Situada no Núcleo Cruzeiro e servida por uma rêde de estradas de 600 kms. Será o centro de uma grande zona com cêrca de duzentos mil alqueires de terras. Planejada por técnicos especializados para uma população de 100.000 habitantes. Aeroporto aprovado pelo D.A.C.. Farmácias, hotel, serraria, olaria e diversas casas comerciais.

Lotes agrícolas, chácaras e datas urbanas.

É chegado pois o momento para V. participar do progresso do Norte do Paraná. Não hesite, decida-se enquanto é tempo.

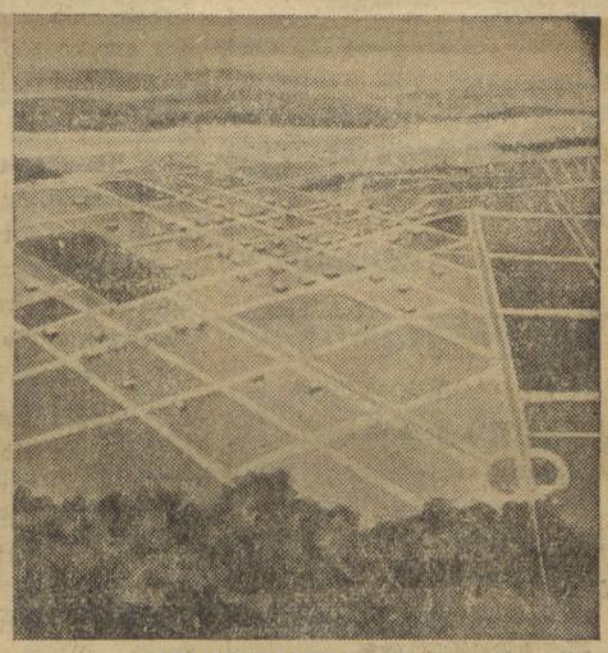

CIANORTE

Planejada e arruada obedecendo os mais modernos padrões. Abastecida de água potável. Praças, parques, hospitais, hotéis, escolas e adiantado conjunto de estabelecimentos comerciais. Serrarias e olarias. Moderno aeroporto aprovado pelo D.A.C., conta com aproximadamente 500 casas.

AMÉRICA

CIA. MELHORAMENTOS NORTE DO PARANÁ

A MAIOR EMPREZA COLONIZADORA DA AMÉRICA DO SUL

Escritórios: São Paulo - Rua São Bento, 329 - 8.o andar - Fone: 33-4561
Londrina - Maringá - Cianorte - Umuarama

Inscrição N. 7, do Registro Geral de Imóveis, da Comarca da Fóz do Iguaçú, de acôrdo com os Decretos-Leis N. 58 de 10-12-1937 e N. 3079 de 15-9-1938.

Corretor autorizado Snr. Stasys Vancevicius
Escrit. Rua Florencio de Abreu, 157 - 2.o conj. 204 - Tel. 35-9528
São Paulo

Vienos raidės istorija

Músų kalboj raidė J vadinasi jot gal kad atskirta nuo I ir Y.

Túli mano, kad jot pasko linta iš vokiečių kalbos. Bet nėra taip.

Štai kokia įdomi šios raidės istorija.

Finicijonai turėjo raidę I, kurí tarėsi jod — reiškė — ranką. Ji tačiau buvo kiek panaši į raidę f.

Graikai pasiemė iš finicijonų ir «ištiesinę» pavadino ją jod Roménai pasiemė iš graikų. Anglai pasiemę šią raidę iš graikų ar roménų pakeité į J džei.

Vokiačíai pasiemę iš anglų ar graikų pavadino šią raidę jot.

Taigi, negalima sakyti, kad lietuviai skolino iš vokiečių. Labai galima, kad vokiečiai skolino iš lietuvių ar roménų, kada Romą buvo užkariavę. V-s

LNA. — Iš «Tiesoje» paskelbtos vieno pranešimo santraukos yra pagrindo spręsti, kad buv. Žemės Ūkio Akademijos rektorius ir Švietimo ministeris prof. J. Tonkūnas babar yra Dotnuvos selekcijos stoties vyresnysis mokslinis bendradarbis pievų ir kultūrinimp reikalais. (Gražintas iš ištrémimo).

— K. Dineika yra Druskininkų «gydomosios fizkultúros parko» vedéjas.

— Paleckis jau kuris laikas daugiau būna Maskvoje kaip Vilniuje. Balandžio pradžioje jis (vienas tarp septynių rusų) dalyvavo delegacijoj į parlamentarų konferenciją Dubrovnike Jugoslavijoj.

Žinios

Vienas egzempliorius — Cr. 2.00
Prenumerata metams — Cr. 100.00
Uzsienyje — dol. 5
Pinigus siusi:
Alexandre Bumblis
Av. Tiradentes, 1030, São Paulo
Brasil

Composto e impresso:
Av. Tiradentes, 1030 S. Paulo

Žinios
SEMANARIO LITUANO Noticias

AV. TIRADENTES, 1030 - Tel. 34-8320 - S. Paulo

Moinho Velho Lietuvių Šventė

Š. m. liepos mėn. 8 dieną virš 150 lietuvių dalyvavo vaistininko Juozo Lukoševičiaus vaistinės moderniškų in staliacijų pašventinime. Šventinimo apeigas atliko vietos klebonas Pre, Marrão. Sveikinimo kalboje pabrėžė, kad Moinho Velho apylinkė džiaugiasi vaist. J. Lukoševičiaus nepaprastų darbštumu ir pasišventimu šios apylinkės žmonių gerovei.

Vaistinių Inspektorius Snr. José Martins atidarydamas naujas instaliacijas pažymėjo, kad vaist. J. Lukoševičius yra vienas iš geriausių ir gabiausių vaistininkų jo žinioje ir palinkėjo jam geriausios kloties tolimesniam darbui.

V. Zelinos klebonas kun P. Ragažinskas trumpais žodžiais pasveikino vaist. J. Lukoševičių, linkėdamas ir toliau nenuilstamai dirbti žmonijos ir lietuvybės labui.

Po to sekė L. S. Brazilijoje pirmininko kpt. Juozo Čiuvinskio sveikinimas portugalų kalba. Jis pažymėjo, kad vaist. J. Lukoševičius yra darbo žmogaus pavyzdys. Nežiūrėdamas savo sunkių kasdieninių pareigų, nenuilstamai dirba visuomeniniame darbe netik savo senosios tėvynės, bet ir naujosios tėvynės Brazilijos progresui. Kap. Čiuvinsko kalba buvo palydėta karštomis ovacijomis. Dar sveikino Bendruomenės Choro pirmininkas A. Boguslauskas. Po jo sveikinimo Bend. choristai pagiedojo Juozui Lukoševičiui — Ilgiausių metų!..

Vėliau visi svečiai buvo vaišinami brazilišku papročiu churaskada, kuri tęsėsi iki vėlaus vakaro. Svečių tarpe matėsi iš tolimiausių São Paulo pakraščių lietuvių. Iš tp galima daryti išvadą, kiek vaist Juozas Lukoševičius yra populiarus ir visų gerbiamas.

Tenka pastebėti, kad vaist. J. Lukoševičius yra su būręs Moinho Velho lietuvius jo pastangomis buvo sukurta Moinho Velho lietuvių vargo mokykla, jis dalyvauja Lietuvių Sąjungoje Brazilijoje ir yra jos vice-pirmininkas, jis uoliai dirba ir remia lietuvišką jį Radio pusvalandį. Laimingi Moinho Velho lietuviai turėdami savo tarpe tokį vadovą!..

Svečias

L. S. B. visuotinas narių susirinkimas

L. S. B. Valdyba š. m. liepos mėn. 6 d. savo posėdyje nutarė šaukti visuotiną narių susirinkimą, kuris įvyks š. m. rugpiūčio (Agosto) mėn 5 d. 16 val. Dr. V. Kudirkos mokykloje — Mokoje.

Visų narių dalyvavimas būtinas, nes bus svarstomi svarbūs S-gos reikalai. Taip pat prašoma narių iki susirinkimo dienos apsimokėti nario mokestį.

Valdyba

L.S.B. vakaras-balius

Teko patirti, kad Lietuvių S-ga Brazilijoje nutarė š. m. rugsėjo (Setembro) mėn. 15 dieną suruošti vakarą — balių su labai turtinga ir įdomia programa.

Šis vakaras — balius bus grynas lietuvių motoristų (šoferių) profisionalų ir mėgėjų balius Todėl tikimasi, kad motoristai gausiai atsilankys į šį balių tuo paremdami lietuvišką kultūringa pobūvį.

S. iš P.

Atvyko š. m. liepos mėn 10 d. į São Paulo, Dr. Antanas Trimakas iš New Yorko ir žurnalistas Kazys Ćibiras iš Montevideo, priklausantieji prie komisijos atstovų, Rusijos užimtų kraštų, kurie lanko Pietų Amerikos valstybių valdžias ir ta proga aplankys ir lietuvių kolonijas.

Is Parque das Nacões Padangės

Parque das Nações tautų gyvųjų lėlių konkursą laimėjo lietuvaitė.

Kaip jau buvo rašyta šio laikraščio skiltyse, kad P. das N. parapija išstatė įvairių tautų gyvąsias lėles, mergaites pasipuošusias savo tautos tautiškais rūbais. Buvo parduodami balsai ir toji tauta, kuri daugiausiai išplatino balsų buvo išrinkta karalaitė. Lietuviai su nepaprastu entuzias mu dirbo ir pirko savo lėlės balsus. Ypatingai šioje srityje be galo daug pasidarbavo Alda Buragaitė.

Paskutinis vakaras buvo nepaprastas, įtemptas ir įspūdingas. Lietuvaitė ėjo antroje vietoje, beveik ant kulnų lipdami italai. Lietuviai nutarė nepraleisti taip brangios progos; pradėjo dar daugiau pirkti balsų ir kada ruporas skelbė, kad artinasi paskutinės konkurso minutės, lietuvaitė peršoko į pirmą vietą beveik 400 balsų ir nieks daugiaus jos nebepavijo. Tokiu būdu konkurso karalaitė buvo apvainikuota Olgutė Nocaitė. Apvainikavus karalaitę, trumpą kalbą, portugalų kalboje pasakė Nijolė Bortkevičiūtė, pažymėdama, kad nors mūsų tauta mažytė, vergaujanti, bet turinti didelį norą laimėti kas yra sunkiausia.

Po to, G. ir A. Stočkai visų prašomi padainavo net tris lietuviškus duetus, kurie buvo palydėti karštais plojimais.

Užbaigiant konkursą, vietos klebonas dėkojo visiems, dalyvavusiems konkurse, o ypatingai pažymėjo kaip lietuviai vieningai pravedė savo gyvąją lėlę į pirmą vietą. Tai padarė tik dėka dideliam pasišventimui ir vieningumui, jis visoms tautoms pavyzdžiu pastatė Lietuvą, ir visi, kaip vienas sušuko: Viva, viva, viva Lituania!

Lietuvis

Bom Retiro lietuviai organizuojasi

Praeitą sekmadienį pas ponus Žvirblius gyv. Rua Salimões, 132 įvyko užuomazgas lietuvių ir lietuviško jaunimo subuvimas, per kurį paaiškėjo, kad šių apylinkių kaip Bom Retiro, Casa Verde Santana, Bara Funda, Bairo do Limão lietuviai, o ypatingai jaunimas neturi progos susipažinti ir neturi kur pasilinksminti. Todėl buvo įsteigtas skyrius Šv. Juozapo Bendruomenės iš Vila Zelinos, kuris laikiną valdybą sudaro garbės pirmininkas kun. J. Šeškevičius, pirmininkas Motiejus Žvirblys, vice-pirmininkas Motiejus Sejunas. sekretorius Pr. Blazevičius, kasininkas Jonas Skreblys. Jaunuolių Valdybą sudaro: pirmininkas Vytas Tartilas, vice-pirmininkas Wilsonas Dantas sekretorius Vytas Skrebys.

Nauja organizacija yra jau nutariusi savo veiklai išplėsti, nusinuomuoti salę, kurioje žada daryti sekmadieniais po pietų pramogų jaunimui ir suaugusiems. Šeimos norinčios įstoti nariais gali laikinai kreiptis pas M. Žvirblį, Rua Salimões 132 (travessada Av. Rudge).

Tarp dalyvavusių matėsi Danielius Pukenis su šeima, Matelionytės, Skreblys su šeima, Kesilius su šeima, Sakalauskų šeima, Tortilų šeima, Stepas Adomėaas, K. Kietys su šeima, Alešiūnų šeima, A. Bumblis su žmona ir daug, daug kitų tautiečių.

Per pobūvį Vitoria Pukenytė gražiai akordeonu pagriežė ir Blazevičius smuiku.

A. B.

Démésio!!!

Š. m. Liepos mėn 21 d. 20 val Vila Anastazijaus mokyklos remėjų burelis ruošia

Linksmą Vakarą

kuris įvyks D. J. B. Kultūros Rūmuose, Rua Camacam 625

Programoje: "Kas Bailys" dviejų veiksmų komedija. Po programos šokiai ir žaidymai iki 4 val ryto. Grojant puikiam orkestrui.

Pakvietimus ir staliukus galima įsigyti iš anksto pas būrelio valdybos narius ir Juozą Karpavičių Av. São João 233, nes prie įėjimo nebus pardavinėjami.

M. R. B. Valdyba